

Mottaker: Klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Oslo, 29.01.2026

Fra: Forum for utvikling og miljø

Norges mulighet for lederskap i utviklingen av et globalt veikart for utfasing av fossil energi

Kjære Andreas Bjelland Eriksen,

Undertegnende organisasjoner ønsker med herved å oppfordre norske myndigheter til å ta en tydelig lederrolle i utviklingen av et globalt veikart for utfasing av fossil energi, som lansert av Brasils presidentskap under COP30, og i den pågående internasjonale prosessen knyttet til Colombiainitiativet og Santa Marta-konferansen- i april 2026.

Norge er i en unik posisjon til å bidra til at veikartet utvikles. Vi mener at dette er et tidspunkt der norsk lederskap kan få stor betydning for den globale omstillingen, særlig som en stor olje- og gassprodusent som samtidig har store klimaambisjoner.

Et veikart som trenger politiske pådrivere

Ideen om et veikart som ble presentert av det brasilianske presidentskapet under COP30 var et viktig skritt i å konkretisere formuleringen fra COP28 om behovet for å "transition away from fossil fuels" i energisystemene. Ideen om et slikt veikart er i dag i en tidlig fase og trenger utvikling, operasjonalisering og internasjonalt eierskap.

Colombianitiativet og Santa Marta-konferansen representerer et første steg i det langsiktige arbeidet. Her vil land, eksperter, sivilsamfunn og internasjonale organisasjoner møtes for å:

- Utvikle veikartets innhold,
- Diskutere globale og nasjonale planer for fossil utfasing,
- Identifisere virkemidler, tidsrammer og felles prinsipper,
- Sikre sosial rettferdighet, økonomisk stabilitet og menneskerettighetsforankring.

Norge har mulighet til å påvirke retningen og kvaliteten på dette arbeidet på en måte få andre land kan.

Hvorfor norsk lederskap vil ha stor betydning

Som en stor produsent av olje og gass globalt, men også som et land med høye klimaambisjoner og sterk internasjonal troverdighet, kan Norge bidra på tre viktige måter:

1. Faglig styrke og kunnskapsbidrag

Norge har betydelig kompetanse på ren energiomstilling, løsninger og forvaltningsmodeller som kan bidra til at veikartet blir realistisk, ambisiøst og gjennomførbart.

2. Politisk troverdighet

Norsk støtte til utviklingen av veikartet vil bidra til å bygge bro mellom land som ønsker raskere fossilutfasing, og land som tradisjonelt er mer tilbakeholdne. Norge snakker begge grupperes språk. En aktiv norsk rolle vil sende et viktig signal om ansvarlighet og langsiktighet.

3. Sammenheng med ICJ-uttalelsen og COP30-utfallene

Den rådgivende uttalelsen fra ICJ understreker at staters energi- og klimapolitikk må være konsistent med vitenskapelige mål og menneskerettighetsforpliktelser. Et ambisiøst globalt veikart vil være et viktig verktøy for nettopp dette.

Norsk deltakelse og lederskap vil kunne styrke både den globale prosessen og oppfølgingen av våre nasjonale forpliktelser.

Santa Marta-konferansen 26.–28. april: En nøkkelarena

Santa Marta-konferansen blir den første store internasjonale møtearenaen etter COP30 der det globale veikartet og Colombiainitiativet skal konkretiseres. Flere land, inkludert Brasil og arrangørtrioikaen Colombia, Nederland og Tuvalu, signaliserer at konferansen skal brukes til å samle en koalisjon av land som ønsker fremdrift i arbeidet med fossil utfasing.

Vi ber derfor om at Norge:

- Stiller på høyt politisk nivå på Santa Marta-konferansen,
- Tar en aktiv rolle i utviklingen av et ambisiøst veikart som sikrer målet om å holde verden innenfor 1,5 graders oppvarming,
- Bidrar til at prosessen får tydelige, vitenskapsbaserte og rettighetsforankrede rammer,
- Støtter Colombiainitiativets arbeid for globale og nasjonale planer for fossilutfasing.

Dette vil både styrke Norges internasjonale posisjon og bidra til en mer strukturert og rettferdig global omstilling.

ForUM vil gjerne bidra med analyser, kunnskap og dialog i forkant av Santa Marta-konferansen. Vi står også til disposisjon for et møte med departementene for å drøfte hvordan Norge best kan spille en konstruktiv rolle i den videre prosessen.

Med vennlig hilsen,

Besteforeldrenes klimaaksjon v/Linda Parr
Attac Norge v/Diego Marin Rios
Utviklingsfondet v/Ulf Flink, Generalsekretær
Miljøagentene, Signe Lindbråten, Daglig leder
Spire v/ Thea Birgitte Erfjord, Leder
WWF Verdens naturfond v/Karoline Andaur, Generalsekretær
Foreningen for internasjonale vannstudier v/Esten J. Ødegaard, Daglig leder
Naturvernforbundet v/Truls Gulowsen, leder
KFUK-KFUM Global v/Trude Bang, interim daglig leder
Changemaker v/Ragnhild Bergli, Leder
Redd Barna v/ Henriette Westhrin, Generalsekretær
Kirkens Nødhjelp v/ Anne Cecilie Kaltenborn, Generalsekretær
Økologisk Norge v/ Kari Marte Sjøvik, daglig leder
Framtiden i våre hender v/Tale Hungnes, leder

Brevet er koordinert av Forum for utvikling og miljø